

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ"

Видин, ул. "Любен Каравелов" № 31, тел. 088 645 6389

E-mail: info-500104@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

Заповед № РД-45/26.09.2025 год.

ДИРЕКТОР, Цветан Михайлов

ПРОГРАМА ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО НА НОВОНАЗНАЧЕНИ УЧИТЕЛИ за учебната 2025/2026 година

I. Основна цел на програмата:

Осигуряване на ефективно наставничество на новоназначени учители без педагогически опит за развитие на професионалните им умения чрез създаване на подкрепяща мотивираща среда.

Подцели:

- Да се създадат благоприятни условия за ефективна адаптация и лоялно отношение към работещите в училище.
- Учители без педагогически опит сами да се научат как да постигат крайната цел и да използват потенциала си.
- Постигане на съгласие върху основните принципи на взаимодействие между наставника и учителя – открита комуникация, добронамереност, взаимно уважение.

II. Основен принцип на програмата:

Осигуряване на подкрепа толкова, колкото е необходимо.

III. Основни задачи на програмата:

- Да се затвърди интереса на учители без педагогически опит към педагогическата професия и го укрепи в учителския колектив;
- Да се ускори процеса на професионалното развитие на учителя, за да развие способността си самостоятелно и ефективно да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика;
- Процесът на наставничество да допринесе за успешното адаптиране на учителите без педагогически опит към организационна култура, за усвояването на най-добрите традиции на училището, съзнателно и творческо отношение към задълженията на учителите;
- Мотивиране на учителите за професионално усъвършенстване и утвърждаване на педагогическата и методическата им квалификация.

IV. Очакваните резултати:

- подобряване на професионалната компетентност на учителя без педагогически опит на новото работно място;
- развитие у специалисти без опит на необходимите умения и способности за провеждане на иновационни преподавателски дейности, отговарящи на изискванията на нормативната уредба за съвременно образование;
- всеобхватно развитие на притежаваните от младия учител специализирани познания в предметната област и методиката на преподаване;
- професионална адаптация на учителя.

V. Общи положения:

1. Програма:

1.1. Настоящата програма е изготвена съгласно Наредба №15 от 22.07. 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

1.2. Програмата се отнася до новоназначени учители в ОУ “Любен Каравелов“, гр. Видин, които нямат педагогически стаж до момента на назначаването им.

1.3. Програмата се отнася до учителите наставници, определени със заповед на директора.

1.4. С оглед на спецификата на педагогическата дейност и педагогическото взаимодействие и с цел по-добра възможност за придобиване на компетенции за изпълнение на отговорностите на учител, наставничеството на един новоназначен учител се осъществява от старши учител в училището по предварително утвърдени от директора теми и карта за отчет на наставничеството.

1.5. На работни срещи на настояника, учителя, ресорния заместник-директор, отговарящ за наставничеството, периодично се обсъжда развитието на процеса на наставничество.

1.6. Наставничеството на новоназначени учители започва от началото на учебните занятия за съответната учебна година, след утвърждаване на план и теми за наставничество (програма за наставничество), и трае до приключването на последния учебен ден.

1.7. Отчетът на осъщественото наставничество се извършва, като учителят настояник изготви и предостави на директора доклад в края на учебната година.

2. Учителят наставник:

2.1. опознава *новоназначения учител* и го подготвя за успешното му присъединяване към училищната общност;

2.2. разговаря с *новоназначения учител* за неговите задължения като такъв спрямо училищна политика, учебни планове, учебни програми, учебно разписание, учебници и учебни помагала, система за оценяване и други;

2.3. улеснява интегрирането на *новоназначения учител* в училищната общност;

2.4. установява практика на провеждане на редовни срещи между останалите учители в училището и *новоназначения учител* с цел обсъждане на текущи проблеми, обмяна на идеи и опит;

2.5. подпомага участието на *новоназначения учител* в родителски срещи, учителски съвети и други служебни мероприятия и му съдейства в изпълнението на решенията на училищното ръководство;

2.6. наблюдава учебни занятия, провеждани от *новоназначения учител* и му предоставя обратна връзка;

2.7. осигурява на *новоназначения учител* възможност да наблюдава провежданите от него учебни занятия и обсъжда с *новоназначения учител* използваните подходи и методики;

2.8. съвместно разработва уроци с *новоназначения учител* с акцент използването на интерактивни методи, насочени към потребностите и възможностите на учениците;

2.9. дава насоки и методическа подкрепа при задаване на задачи в урочната работа и домашната работа с оглед качествено, бързо и лесно усвояване на учебния материал от учениците;

2.10. подпомага дейността на *новоназначения учител* при осъществяване на входно, междинно и изходно ниво, при анализ и обобщаване на получените резултати.

2.11. съвместно съставя задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: индивидуално/групово изпитване, контролна/класна работа, тестове;

2.12. подпомага консултативната дейност на *новоназначения учител* с изоставащи и напреднали ученици, осъществявана в извънучебно време;

2.13. подпомага *новоназначения учител* при работата с хиперактивни деца, деца с девиантно поведение, деца със СОП и други рискови групи;

2.14. подпомага *новоназначения учител* при воденето на задължителната учебна документация според изискванията на Наредба №8/11.08.2016 г. ;

2.15. подпомага *новоназначения учител* в работата с родителите;

2.16. подпомага и стимулира дейността на *новоназначения учител* при усвояване, заимстване и създаване на добри практики в урочната дейност;

2.17. насочва *новоназначения учител* в осъществяването на училищните програми за превенция на училищния тормоз и агресията, срещу отпадането на ученици от училище и действащите в училището процедури и политики;

2.18. информира *новоназначения учител* за традициите, културата и събитията от училищния живот;

2.19. води отчетност за извършената наставническа дейност.

3. Новоназначеният учител следва приетия график и теми за наставничество, комуникира с определения учител наставник и изпълнява поставените задачи за придобиване компетенции в педагогическата диагностика и интеракция.

4. Темы и дейности за наставничество

4.1. Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка.

4.2. Съвместно разработване на уроци.

4.3. Разработване и включване на интерактивни дейности в урока.

4.4. Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при:

- индивидуална и груповая диагностика на усвоените от учениците знания и умения;
- самоподготовка;
- тестови проверки;
- проектно ориентирани дейности.

4.5. Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.

4.6. Подпомагане на учителя в работата с родителите.

4.7. Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.

4.8. Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности.

5. Попълване и представяне на карта – отчет за наставничество.

VI. Дейности в наставническата програма

1. Първоначална среща:

1.1. Приемане на целите на програмата, съгласие по основните принципи на взаимодействие.

Отговорник: наставници

1.2. Приемане на план- график за действие.

Отговорник: наставници

1.3. Разработване на индивидуални план-програми за работа от всеки наставник.

Отговорник: наставници

2. Провеждане на периодични срещи (разговори между наставник - млад учител)

2.1. Преглед и анализ на извършените дейности. и попълване на отчетна карта. Срок: всяка трета седмица на месеца

Отговорник: наставници

2.2. Дискусия по определени теми, обмяна на опит. Срок: всяка трета седмица на месеца.

Отговорник: наставници

2.3. Провеждане на коучинг сесии за осъществяване на психологическа и професионална подкрепа на младите учители за справяне с проблеми и критични ситуации.

Отговорник: наставници

3. Предоставяне на обратна връзка и помощ за изпълнение на дейности.

Срок: постоянен

Отговорник: наставници

VII. Предимства от програмата за наставничество в гимназията

1. За новоназначените учители:

- развиване на чувство за самоувереност и значимост;
- получаване на практически съвети, поощрения и подкрепа;
- получаване на реалистична представа за собствените възможности;
- идентифициране на целите и установяване на чувство за посока;
- обучение как да работим при крайни срокове и ограничения, но с максимални усилия;
- помощ за идентифициране и развитие на таланта;
- развиване на персонални и професионални отношения;
- придобиване на опит и вникване в професионалния свят;
- увеличаване на равнопоставеността в областта на заетостта;
- поставяне на цели, мотивация и удовлетвореност;
- психологическа подкрепа;
- креативност, комуникативни умения;
- организационна промяна, лична промяна;
- намаляване на чувството на изолация, намален стрес и фрустрация;
- увеличаване на доверието и самочувствието.

2. За наставниците:

- подобряване на уменията за общуване;
- повишаване на социалните контакти;
- повишаване на професионалния опит и удовлетвореност от работата;
- споделяне на личните умения и опит с останалите членове на колектива;
- повишаване на мотивацията и удовлетвореността от работата;
- нови перспективи за персонална реализация;
- придобиване на различен професионален опит и личностна удовлетвореност.

3. За училището:

- повишаване на професионалното ниво и умения на всички специалисти, въввлечени в системата на наставничество, включително и на наставника;
- снижаване на текучеството на кадрите за сметка на засилване на професионалната съставяща на мотивацията и предоставяне на допълнителни възможности за повишаване на професионалния им статус;
- предоставяне на възможности за кариерно развитие на наставниците;
- укрепване на професионалното сътрудничество;
- мотивация и удовлетвореност от работата;
- организационна промяна; организационни познания; организационна култура; организационна ефективност;
- стратегическо планиране.

Карта – отчет за наставничество

№	Дейност	Дата	Тема	Учител-наставник
1	Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка			
2	Съвместно разработване на уроци			
3	Разработване и включване на интерактивни дейности в урока			
4	Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: - индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения; - самоподготовка; - тестови проверки; - проектно ориентирани дейности.			
5	Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.			
6	Подпомагане на учителя в работата с родителите.			
7	Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси			
8	Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности			
9	Провеждане на ежеседмични срещи между наставника и новоназначения учител и на месечни срещи между всички наставници и новоназначените учители			

Наставник:

/Име, фамилия/ /подпис/

Новоназначен учител:

/Име, фамилия/ /подпис/